

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060203

DOM
2022-05-25
Stockholm

Mål nr
M 3042-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2022-02-07 i mål nr M 4353-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

U H

Motpart

Karlskrona kommun
371 83 Karlskrona

Ombud: R L

SAKEN

Avvisning

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen hänvisar målet till Blekinge tingsrätt.
-

Dok.Id 1826496

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

U H har i huvudsak yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska hänvisa målet till behörig domstol.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Bakgrund

U H ansökte hos mark- och miljödomstolen i Växjö om stämning mot Karlskrona kommun avseende fast avgift för vatten och avlopp för fastigheten X i Karlskrona kommun. Kommunen motsatte sig stämningsansökan och yrkade att mark- och miljödomstolen med stöd av 10 kap. 20 a § rättegångsbalken skulle överlämna målet till behörig domstol då aktuell fastighet låg utanför verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen.

Mark- och miljödomstolen, som fann att den inte var behörig att handlägga målet, avvisade ansökan om stämning. Då handläggningen av målet redan påbörjats kunde målet inte överlämnas till behörig tingsrätt med stöd av 10 kap. 20 a § rättegångsbalken.

Vilken domstol är behörig?

Enligt 53 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska mark- och miljödomstol pröva frågor som regleras i nämnda lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den.

Av praxis följer att om en fastighet ligger utanför ett verksamhetsområde och inte heller inom ett område dit kommunen har för avsikt (eller ändå skyldighet) att utöka verksamhetsområdet, så bygger förhållandet mellan huvudmannen och den som är ansluten till en allmän va-anläggning på frivillighet. Rättsförhållandet har i sådana fall

en civilrättslig grund (se Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut av den 5 maj 2022 i mål nr M 3939-21).

I detta fall har det inte framkommit annat än att U H:s fastighet ligger utanför verksamhetsområdet. Inte heller har det framkommit att kommunen har för avsikt att utöka verksamhetsområdet till att även täcka det område inom vilket U H:s fastighet ligger. Rättsförhållandet mellan U H och Karlskrona kommun har därför en civilrättslig grund. Mot den bakgrunden var mark- och miljödomstolen inte behörig att ta upp målet till prövning. Det var därför rätt av mark- och miljödomstolen att avvisa stämningsansökan.

Enligt 10 kap. 1 § rättegångsbalken är laga domstol i tvistemål i allmänhet rätten i den ort, där svaranden har sitt hemvist. I fråga om kommun eller annan sådan menighet är hemvist den ort där styrelsen har sitt säte eller, om säte för styrelsen inte är bestämt eller styrelse inte finns, där förvaltningen förs. Behörig domstol är i detta fall Blekinge tingsrätt.

Av 10 kap. 20 § första stycket rättegångsbalken framgår att om högre rätt förklarar att lägre rätt inte är behörig att ta upp ett mål som väckts där, får den högre rätten på yrkande av part hänvisa målet till lägre rätt som är behörig. Målet överlämnas därför, med stöd av 10 kap. 20 § rättegångsbalken, till Blekinge tingsrätt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2022-06-22

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Gösta Ihrfelt, referent, och Katarina Berglund Siegbahn samt tf. hovrättsassessorn Frida Camber (deltog inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Andrea Wohlström.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:7

PROTOKOLL
2022-02-07
Handläggning i
parternas utelavaro

Aktbilaga 16
Mål nr M 4353-21

RÄTTEN

Rådmanen Magnus Hansson, ordförande, samt tekniska rådet Mats Käll

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Karin Andersson

PARTER

Kärande

U H

Svarande

Drift- och servicenämnden
Karlskrona kommun, 212000-0829
371 83 Karlskrona

Ombud: R L

SAKEN

Ansökan om stämning avseende VA-avgifter för fastigheten Karlskrona X; nu fråga om avvisning

Mark- och miljödomstolen antecknar följande.

U H har ansökt om stämning å Karlskrona kommun avseende fast avgift för vatten och avlopp avseende fastigheten Karlskrona X för att domstolen ska bedöma riktigheten av uttagande av taxan.

Karlskrona kommun har motsatt sig stämmingsansökan och yrkat att mark- och miljödomstolen med stöd av 10 kap. 20 a § rättegångsbalken ska överlämna U H stämmingsansökan till behörig domstol eftersom aktuell fastighet ligger utanför verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen med avtalsreglerat va-förhållande.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.domstol.se/vaxjo-tingsratt		måndag – fredag 08:00–16:00

Mark- och miljödomstolen meddelar följande

SLUTLIGT BESLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar ansökan om stämning.

SKÄL FÖR BESLUTET

Enligt 53 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), vattentjänstlagen, prövar mark- och miljödomstolen frågor som regleras i lagen om allmänna vattentjänster eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

För att en va-anläggning ska anses vara allmän gäller två villkor enligt vattentjänstlagen. Den första förutsättningen är att det är fråga om en anläggning som kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande över. Den andra förutsättningen är att anläggningen har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen. För bebyggelse utanför verksamhetsområdet har kommunen i princip ingen skyldighet att lösa va-frågorna. Ibland kan visserligen vattentjänster från den allmänna anläggningen tillhandahållas sådan bebyggelse, men det sker i så fall enligt ett särskilt avtal mellan kommunen och fastighetsägarna. Reglerna i vattentjänstlagen är inte tillämpliga på ett sådant avtal.

Av 10 kap. 20 a § rättegångsbalken följer att ifall rätten finner i samband med att en ansökan ges in att rätten saknar behörighet att ta upp målet eller att i annan ordning pröva ansökan men att en annan domstol skulle vara behörig, ska ansökan lämnas över till den domstolen, om sökanden inte har något att invända mot detta och det inte heller finns något annat skäl mot att ansökan överlämnas.

Ifall domstolen först sedan handläggningen av målet har påbörjats upptäcker sin obehörighet är 10 kap. 20 a § rättegångsbalken inte tillämplig och domstolen ska då avvisa målet. Sökanden får i så fall föra talan mot domstolens beslut med yrkande att den högre

rätten hänvisar saken till behörig lägre rätt enligt 10 kap. 20 § rättegångsbalken. Bifalls önskemålet, fortsätter målets behandling i sistnämnda domstol.

I målet aktuell va-anläggning ligger på fastigheten Karlskrona X. Denna fastighet ligger utanför verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen och har ett avtalsreglerat va-förhållande. Reglerna i vattentjänstlagen är inte tillämpliga på ett sådant avtal och därmed är mark- och miljödomstolen inte behörig att ta upp målet. Eftersom detta upptäcktes först sedan handläggningen av målet påbörjats kan mark- och miljödomstolen inte lämna över målet till behörig domstol med stöd av 10 kap. 20 a § rättegångsbalken. U H:s ansökan om stämning ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-11)

Överklagande senast den 28 februari 2022

Karin Andersson

Protokollet uppvisat/